ਏਅਰਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ

ਬਨਾਮ

ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਬੈਨਰਜੀ

(2017 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8414)

04 ਫਰਵਰੀ 2025

[ਜੇ.ਕੇ. ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਅਤੇ ਸੰਦੀਪ ਮਹਿਤਾ,* ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ।

ਹੈੱਡਨੋਟਸ

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ - ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਰਖਾਸਤਗੀ - ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ - ਅੰਤਰ-ਅਦਾਲਤ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਦਾ ਦਾਇਰਾ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਮੰਗਣ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ - ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ - ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਬਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਯਤਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਾਰੀ ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਫਿਰ ਅੰਤਰ-ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ - ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਸਐਲਪੀ ਨੇ ਵੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ

ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਫਿਰ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਿਸ ਦੀ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਸਥਿਰਤਾ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ - ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਘਾਤਕ ਸੀ - ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਮੁਕਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕੇਸ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਰੈਪ ਬਿਛਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਟਰੈਪ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਗਿਆਪਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਅਪਰਾਧੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਰੇਕ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ - ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੀਤਾ - ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ - ਅੰਤਰ-ਅਦਾਲਤ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋਵੇ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਲਟਣ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 'ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰਕ ਅਤੇ ਅਟੱਲ - ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅੰਤਰ-ਅਦਾਲਤ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ. [ਪਾਰਸ 27-34, 37-40}

ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਜੀ.ਐਮ. ਟੈਂਕ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ **[2006] ਪੂਰਕ 2 ਐਸਸੀਆਰ 253: (2006) 5 ਐਸਸੀਸੀ 446;** ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ **[2006] 3 ਐਸਸੀਆਰ 872: (2006) 4 ਐਸਸੀਸੀ 265;** ਭਾਨੂਪ੍ਰਸਾਦ ਹਰੀਪ੍ਰਸਾਦ ਦਵੇ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ **[1969] 1 ਐਸਸੀਆਰ 22 : 1968 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 81;** ਬੋਲੋਰਾਮ ਬਾਰਦੋਲੋਈ ਬਨਾਮ ਲਖੀਮੀ ਗਾਓਲੀਆ ਬੈਂਕ **[2021] 1 ਐਸਸੀਆਰ 858: (2021) 3 ਐਸਸੀਸੀ 806;** ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਸਰਦਾਰ ਬਹਾਦੁਰ **[1972] 2 ਐਸਸੀਆਰ 218 : (1972) 4 ਐਸਸੀਸੀ 618;** ਨਰਿੰਦਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬਨਾਮ ਨਰਿੰਦਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ [2016] 1 ਐਸਸੀਆਰ 597 : **(2016) 3 ਐਸਸੀਸੀ 340 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.**

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਏਅਰਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ (ਸੀ.ਡੀ.ਏ.) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 2003

ਕੀਵਰਡਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਬਰਖਾਸਤਗੀ; ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ; ਮੁਅੱਤਲ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ; ਚਾਰਜ ਮੈਮੋਰੰਡਮ; ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ; ਸਬ-ਕਮੇਟੀ; ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦੌਰ; ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ; ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ; ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ; ਵਿਭਾਗੀ ਅਪੀਲ; ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ; ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਿਆਰ; ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ; ਸਬੂਤ ਦੇ ਨਿਯਮ; ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ; ਅੰਤਰ-ਅਦਾਲਤ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ; ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ; ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਲਾਭ 'ਤੇ ਬਰੀ; ਬਰੀ ਹੋਣਾ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਟਰੈਪ ਬਿਛਾਉਣ ਵਾਲਾ ਅਫਸਰ; ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਫਸਾਓ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੇਸ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2011 ਦੇ ਮੈਟ ਨੰਬਰ 1311 ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 01.03.2012 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2017 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8414

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਕੇ. ਐਮ.ਨਟਰਾਜ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ, ਨੀਤਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਘਲਾ ਤਿਵਾੜੀ, ਤਵਿੰਦਰ ਸਿੱਧੂ, ਮੈਸਰਜ਼ ਐਮ.ਵੀ ਕਿਨੀ ਐਂਡ ਐਸੋਸੀਏਟਸ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਅਨੁਰਾਗ ਪਾਂਡੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੀਨਾ ਪਾਂਡੇ, ਬਿਜਨ ਕੁਮਾਰ ਘੋਸ਼, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਏਅਰਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਬੈਨਰਜੀ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਆਦੇਸ਼

ਫੈਸਲਾ

ਮਹਿਤਾ, ਜੇ.

1.ਸੁਣਿਆ

2.ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤੁਰੰਤ ਅਪੀਲ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 1 ਮਾਰਚ, 2012 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਅਦਾਲਤ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ 3 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 29 ਜੂਨ, 2011 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 4 ਰਾਹੀਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।

ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ

3.ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਸਿਵਲ) ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 19885 ਦੀ ਧਾਰਾ 7, 13 (2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਡੀ) ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1860, ਇੱਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਮੰਗਣ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀਬੀਆਈ ਕੇਸ 6 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀਬੀਆਈ ਅਦਾਲਤ, ਅਲੀਪੁਰ 7 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਨੇ 10 ਦਸੰਬਰ, 1999 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ (ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ) ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

1.ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

2.ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ "ਹਾਈ ਕੋਰਟ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

3.2011 ਦੇ ਮੰਡਮਸ ਅਪੀਲ (ਐਮ.ਏ.ਟੀ.) ਨੰਬਰ 1311 ਦਾ ਟੈਂਡਰ।

4.2010 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 9701 (ਡਬਲਯੂ)।

5.ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਪੀਸੀ ਐਕਟ".

6.1993 ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਨੰਬਰ

7.ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਸੀਬੀਆਈ ਅਦਾਲਤ".

ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਅਦਾਲਤ। ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਦੁਖੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ 8 ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ।

4. ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ 13 ਜੁਲਾਈ, 2000 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸੀਬੀਆਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਉਸ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਤੋਂ ਦੁਖੀ

ਹੋ ਕੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 9 ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 5 ਫਰਵਰੀ, 2001 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲੰਬਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

5. 16 ਜੁਲਾਈ, 2004 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 2000 ਦੇ ਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 22034 (ਡਬਲਯੂ) ਵਿੱਚ 5 ਫਰਵਰੀ, 2001 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 10 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 22 ਦਸੰਬਰ, 2004 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇ ਕੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

6. 22 ਦਸੰਬਰ, 2004 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਅਤੇ 24 ਮਾਰਚ, 2005 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਏਅਰਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ (ਸੀ.ਡੀ.ਏ.) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 2003 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ

---

8. 1999 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 393।
9. 2000 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 22034 (ਡਬਲਯੂ)।
10. 2004 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 21324 (ਡਬਲਯੂ)।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਬਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ 13 ਜੁਲਾਈ, 2000 ਦੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 11 ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਵੀਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ 7 ਸਤੰਬਰ, 2005 ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਆਫ ਚਾਰਜ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 23 ਫਰਵਰੀ, 2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ

ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਅੰਤਰ-ਅਦਾਲਤੀ ਅਪੀਲ 12 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 6 ਅਗਸਤ, 2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਵੀਂ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨਾ ਮਾਣਯੋਗ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਾਕਾਫੀ ਸਬੂਤਾਂ ਕਾਰਨ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਲਾਭ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ।

8. 6 ਅਗਸਤ, 2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 29 ਫਰਵਰੀ, 2008 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਵੇ।

9. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਿਖਾਈ ਸੀ, ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦਿਖਾਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਤੋਂ 6000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਮੰਗੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਵਜੋਂ 3000/- ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਰਕਮ 3000/- ਰੁਪਏ ਦੂਜੀ ਕਿਸ਼ਤ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।

---

11. 2005 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 8256 (ਡਬਲਯੂ)
12. 2007 ਦੇ ਮੰਡਮਸ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1840 ਦਾ ਟੈਂਡਰ।
13. 2008 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 496।

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

10. ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੋਲ ਅੰਤਰ-ਵਿਭਾਗੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 3 ਅਗਸਤ, 2009 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 14 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 26 ਅਕਤੂਬਰ, 2009 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇ।

11. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, 26 ਅਕਤੂਬਰ, 2009 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ

ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀ ਕਰਮਚਾਰੀ (ਇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਵਿਭਾਗੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 15 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 29 ਜੂਨ, 2011 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਅੰਤਰ-ਅਦਾਲਤ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ 16 ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 1 ਮਾਰਚ, 2012 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

12. ਐਸਐਲਪੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 16 ਮਾਰਚ, 2012 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ

13. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਏਐਸਜੀ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਐਮ ਨਟਰਾਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਿਆਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਉਸਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਿਆਰ

14. 2009 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 17503 (ਡਬਲਯੂ) ।

15.2010 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 9701 (ਡਬਲਯੂ)।

16. 2011 ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਆਫ ਮੰਡਮਸ (ਐਮਏਟੀ) ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1311.

ਏਅਰਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਬੈਨਰਜੀ

ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਘਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਬੂਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ, ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ, ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਿਆਰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਸਖਤ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

14. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ 17 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨਾ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ, ਭਾਵ, ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਅਤੇ ਨਾਕਾਫੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਲਾਭ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 2007 ਦੇ ਮੈਟ ਨੰਬਰ 1840 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ 6 ਅਗਸਤ 2007 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 18 ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 29 ਫਰਵਰੀ, 2008 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

15. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਦਿਆਂ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਤਰ-ਅਦਾਲਤ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਅੰਤਰ-ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਲਈ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਕੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਜਾਂ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

16. ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਕਤ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ

---

17. ਸੁਪਰਾ ਨੋਟ 8.

18. ਸੁਪਰਾ ਨੋਟ 13.

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 26 ਅਕਤੂਬਰ, 2009 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਥਾਰਟੀ। ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ।

17. ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ -2, ਯਾਨੀ ਡੀ ਐਨ ਬਿਸਵਾਸ (ਟ੍ਰੈਪ ਬਿਛਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ) ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ -3, ਭਾਵ ਐਮਕੇ ਬਾਗਚੀ (ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ) ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼, ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਾਂਝੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

18.ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਖਰਾਬ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ -2, ਯਾਨੀ ਡੀ ਐਨ ਬਿਸਵਾਸ (ਟ੍ਰੈਪ ਬਿਛਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ) ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ।

19. ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ **ਜੀ.ਐਮ. ਟੈਂਕ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ** 19 ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

"ਉਪਲਬਧ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2 ਆਯੋਜਿਤ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.3 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 3 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 2000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਰੋਕਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

---

19 (2006) 5 ਐਸਸੀਸੀ 446.

ਕੰਮ ਦੀ ਹੌਲੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਕਾਰਨ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਬਿੱਲ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ ਦਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.3 ਵਰਗੀ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2 (ਡੀ.ਐਨ. ਬਿਸਵਾਸ) ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2 ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੀ.ਐਮ. ਟੈਂਕ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। (ਸੁਪਰਾ), ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜੀ.ਐਮ. ਟੈਂਕ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ **ਜੀ.ਐਮ. ਟੈਂਕ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੁਣ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ

ਦੌਰ ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਕਿ **ਜੀ.ਐਮ. ਟਾਂਕ** ਦਾ ਕੇਸ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

20. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ 6 ਅਗਸਤ, 2007 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਮੈਟ ਨੰਬਰ 1840 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਤਾਲਮੇਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 29 ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। 6 ਅਗਸਤ, 2007 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ।

> ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ

ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਅਤੇ ਸਮਾਨ (ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ) ਸਮੂਹ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ। **ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤੱਥਾਂ, ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕੋ ਸਮੂਹ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵਿਭਾਗੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਇੱਕੋ ਸਮੂਹ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵਰਤਮਾਨ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਹ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜੀ.ਐਮ. ਟੈਂਕ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।** ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਟ੍ਰੈਪ ਮੈਮੋ ਵਿੱਚ ਫਲਸ਼ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖਣ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਰਕ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ ਕਿ "ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਵਿਚਾਲੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ, ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ "ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ" ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। **ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਬਹੁਤ ਨੇੜਿਓਂ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ**

ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਝੁਕਦੇ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਬੇਗੁਨਾਹੀ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ, ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

<u>ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼:</u>

21. *ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ*, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਤਾ ਨਾ ਤਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ।

22. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਪੀਡਬਲਯੂ -3, ਭਾਵ ਐਮਕੇ ਬਾਗਚੀ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਤੀਜੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਬਿੱਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚੋਂ 2000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਰੋਕਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪੀਡਬਲਯੂ -3 ਨੇ ਖੁਦ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਬਿੱਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬਿੱਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

23. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ 16 ਜੁਲਾਈ, 2004 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰੇ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ।

ਉਸਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਤਾ, ਭਾਵ, ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਟੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਸਿੱਟ

24. ਅਸੀਂ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

25. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਦੌਰਾਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 10 ਦਸੰਬਰ, 1999 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਾਂਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 13 ਜੁਲਾਈ, 2000 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 16 ਜੁਲਾਈ, 2004 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ, ਅਰਥਾਤ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨਾ। ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 24 ਮਾਰਚ, 2005 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ, 13 ਜੁਲਾਈ, 2000 ਦੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 13 ਜੁਲਾਈ, 2000 ਤੋਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 24 ਮਾਰਚ, 2005 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ 7 ਸਤੰਬਰ, 2005 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ

ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 23 ਫਰਵਰੀ, 2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ।

26. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ 21 ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ

---

20 ਸੁਪਰਾ ਨੋਟ 11.
21 ਸੁਪਰਾ ਨੋਟ 12

ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 6 ਅਗਸਤ, 2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਢੁਕਵੇਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਢੁਕਵੇਂ ਨਤੀਜੇ ਕੱਢੇ:

(i) ਕਿ ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਟੱਲ ਹੈ

(ii) ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 16 ਜੁਲਾਈ, 2004 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ 22 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਵੇਗਾ;

(iii) ਦੋਵੇਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਅਰਥਾਤ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਜਾਂਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ. ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ

(iv) ਕਈ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੀ ਸੀਬੀਆਈ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਬਾਰੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਬੂਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸਖਤ ਨਿਯਮ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ 1, ਯਾਨੀ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸਕੇ ਦਾਸ ਗੁਪਤਾ (ਸਹਾਇਕ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਖਾ ਅਤੇ ਜਾਸੂਸੀ ਵਿਭਾਗ) ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 4, ਯਾਨੀ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀਜੂਸ਼ ਘਾਟਾ (ਚਾਂਸ ਗਵਾਹ) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਲਏ ਸਨ;

(v) ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ **ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ** 23 ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀਬੀਆਈ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ,

---

22 ਸੁਪਰਾ ਨੋਟ 8.

23 (2006) 4 ਐਸਸੀਸੀ 265

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਤੇ 26 ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 162 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਕ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣ ਜੋ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੈਮੋ ਵਿਚ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਬੂਤ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਤੱਥ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਪਏਗਾ. ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਟ੍ਰੈਪ-ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-12 ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "ਉਸਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਚੈਂਬਰ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਹਰੋਂ ਚੈਂਬਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੇਖ ਸਕੇ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.3 ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੈਂਬਰ ਦੇ ਬਾਹਰੋਂ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇਖਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਚੈਂਬਰ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਟ੍ਰੈਪ-ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਪੋਸਟ-ਟ੍ਰੈਪ ਮੈਮੋਰੰਡਮ (ਐਕਸਟ.4) ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ. ਇਸ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-12 ਨੇ ਚੈਂਬਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਰਿਹਾ ਹੈ।**ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇਗਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਵਿਭਾਗੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ**

ਏਅਰਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਬੈਨਰਜੀ

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

(vi) ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੀ.ਐਮ. ਟੈਂਕ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 24 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

27 ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ 25 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ 6 ਅਗਸਤ, 2007 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੁੱਕਵੇਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 1 ਮਾਰਚ, 2012 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ

28 ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਸੀਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਮੁਕਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕੇਸ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਰੈਪ ਬਿਛਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਜਾਲ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ **ਭਾਨੂਪ੍ਰਸਾਦ ਹਰੀਪ੍ਰਸਾਦ ਦਵੇ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ,** 26 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

> "7. . . . ਹੁਣ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਾਥੀ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਉਸਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ

---

24 ਸੁਪਰਾ ਨੋਟ 13.

25 2011 ਦੇ ਮੰਡਮਸ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1311 ਦਾ ਟੈਂਡਰ

> ਭੌਤਿਕ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਬੂਤ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੈ. . .

29. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ਾ ਘਰੇਲੂ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸਖਤ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਘਰੇਲੂ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਡਿਕੋਅ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕਰਨਾ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿੱਥੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਅਪਰਾਧੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ **ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਟਰੈਪ ਬਿਛਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਵੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

30. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰੈਪ ਬਿਛਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਯਾਨੀ ਡੀ ਐਨ ਬਿਸਵਾਸ ਦੀ ਪੀਡਬਲਯੂ -2 ਵਜੋਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ -2 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਫ਼ੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸਕੇ ਦਾਸਗੁਪਤਾ (ਸਹਾਇਕ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਖਾ ਅਤੇ ਜਾਸੂਸੀ ਵਿਭਾਗ) ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ -3, ਯਾਨੀ ਸ਼੍ਰੀ ਐਮਕੇ ਬਾਗਚੀ (ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ)। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਘਾਤਕ ਸੀ।

31. ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਰੁੱਧ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

32. ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਰੇਕ ਆਧਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੇ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ

ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰਤ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਬੋਲੋਰਾਮ ਬਾਰਦੋਲੋਈ ਬਨਾਮ ਲਖੀਮੀ ਗਾਓਲੀਆ ਬੈਂਕ 27 ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

> "11 . . . ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਸਥਾਰਤ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਜ਼ਾ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ. . .

33. ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਫ ਇਹ ੀ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਿਲਕੁਲ ਇਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

34. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਦਲਣ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ 'ਤੇ ਬੋਝ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ, ਵਿਭਾਗ 'ਤੇ ਬੋਝ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਸਰਦਾਰ ਬਹਾਦਰ, 28 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ:-

> "15. . . ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੋੜੀਂਦਾ ਮਿਆਰੀ ਸਬੂਤ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਬੂਤ। ਜੇ ਨੰਦ ਕੁਮਾਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦੀ। ਜਿੱਥੇ ਕੁਝ ਹਨ|

---

27 (2021) 3 ਐਸਸੀਸੀ 806.

28 (1972) 4 ਐਸਸੀਸੀ 618

ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਖੋਜ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਜਾਂਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂਤਾ ਜਾਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

35. ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 29 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ, ਸਮੁੱਚੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 29 ਜੂਨ, 2011 ਦੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

36. ਨਰੇਂਦਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰ-ਅਦਾਲਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਰੇਂਦਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, 30 ਦੇ ਕਾਮੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ;-

> 5. ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਕਿ ਉਦਯੋਗ ਜਨਵਰੀ 1995 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਵੱਖਰੀ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਗਾਵਾਟ 3 ਦਾ ਬਿਆਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ **ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਅੰਤਰ-ਅਦਾਲਤੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲ ਬੈਂਚ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ ਕਿ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਗਲਤ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗਾ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਜਾਂ ਬਿਹਤਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਗੜਬੜ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਰਾਹਤ ਬਾਰੇ ਨਿਰਪੱਖ ਪਹੁੰਚ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ।**
>
> (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

---

29 ਸੁਪਰਾ ਨੋਟ 15.

30 (2016) 3 ਐਸਸੀਸੀ 340

37.ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰ-ਅਦਾਲਤ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਲਟਣ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ।

38. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ 'ਤੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਵੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਗਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 31 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ 29 ਜੂਨ, 2011 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਅਟੱਲ ਹੈ।

39. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅੰਤਰ-ਅਦਾਲਤ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

40. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 1 ਮਾਰਚ, 2012 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ|

41. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ।

42. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਵੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

Å ਸਿਰਲੇਖ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ: ਨਿਧੀ ਜੈਨ

---

31. ਸੁਪਰਾ ਨੋਟ 15.

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Yadwinder Singh
Enrol. No. P/956/2016